

УДК:336

Сердюк Є.М.¹

¹ старш. викл., НУ «Запорізька політехніка»

АНАЛІЗ ПІДХОДІВ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ НА ОСНОВІ ДОСВІДУ РОЗВИНУТИХ КРАЇН

Всі країни повинні забезпечувати сталий економічний розвиток і для цього використовують різні інструменти грошово-кредитного регулювання. Тому антикризовому управлінню приділяють особливу увагу при забезпеченні економічного зростання держави. Україна, направляючи зусилля та намагаючись бути державою з ринковою економікою, стикається з проблемами, що пов'язані з кризовими явищами. Влада реагуючи на економічні обставини, повинна намагатися їх вгамувати, та повертатись до "business as usual". Тому досліджуються підходи та досвід антикризового управління, що використовують інші держави та який Україна може перейняти та впровадити сьогодні.

Криза – це крайнє загострення суперечностей у соціально-економічній системі, що загрожує її життєздатності в навколишньому середовищі. Криза являє собою єдність двох процесів: руйнування та створення. Через неї одні елементи, структури та функції руйнуються і виникають інші [1].

Антикризове державне управління в країнах з розвинутою ринковою економікою проявляється в різних формах. США реалізують політику антикризового управління через відповідні зміни законодавства у галузі зайнятості [3]. Розвинуті країни світу свою економіку будують навколо незалежної монетарної системи. Влада, при цьому, контролює національну грошову одиницю й провадить таку фінансову політику, коли встановлюються, стягуються та витрачаються податки й задіює фінансові інструменти винятково у національній грошовій одиниці. Такий підхід підтримує економіку на достатньому рівні, тобто є достатній обсяг реальних (матеріальних) активів для реалізації потрібних заходів.

У рамках антикризової політики Сполучені Штати Америки регулювали обмінний курс долара. Це відбувалось шляхом лімітування збільшення курсу національної валюти за рахунок зменшення інфляції та стимулювання

експорту продукції та послуг. Також впроваджувались заходи щодо зниження розмірів запозичень [3]. Робота зі збанкрутілими підприємствами спрямовувалась не на ліквідацію, а на відновлення господарської діяльності підприємства.

Державне антикризове втручання в Японії відбувається за такими напрямками: темпи економічного зростання; структура промислового виробництва; освіта; зайнятість; кредит і грошовий обіг; ціноутворення; зовнішньоекономічні зв'язки; галузева структура; розміщення виробництв; стимулювання інвестицій. При цьому в країні розвивається і великий і малий бізнес. Це пов'язано з тим, що держава активно допомагає вирішувати господарські труднощі через фіскальну і кредитно-фінансову політику. При цьому, підтримка і відновлення збанкрутілих підприємств відбувається до повної їх реабілітації за допомогою врегулювання інтересів боржника, кредиторів, акціонерів та інших учасників банкрутства. Такий підхід як приватизація неефективних державних підприємств дозволяє після їх модернізації, оптимізації структури та менеджменту поступово виходити на середній рівень ефективності приватного сектора [2].

Світова практика свідчить, що різні моделі антикризового управління забезпечують різні потенційні можливості для передових соціально-економічних змін. Але жодну з них не можна використовувати у чистому вигляді при формуванні політики антикризового управління в Україні. Реформування системи антикризового управління в Україні повинно відбуватися на основі впровадження позитивного досвіду крок за кроком.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Державне управління: підручник: у 2 т. Нац. акад. держ. упр. при Президентові України; ред. кол. : Ю.В. Ковбасюк (голова), К.О. Ващенко (заст. голови), Ю.П. Сурмін (заст. голови) [та ін.]. – К., Дніпропетровськ: НАДУ.

2. Храпкіна, В.В. Технологический аудит и резервы производства / В.В. Храпкіна, О. Чучко. – 2015. – № 1/7 (21).

3. European Financial Stability and Integration. Electronic resource: Report 2011. April 2012. Available.